

פרשת וירא

והוא ישב פתח האהל כחם היום (יח, א)

אברהם אבינו ישב בעצמו בפתח האהל כדי לחפש אורחים. המדרש אומר שאברהם מנה את אליעזר לצאת ולחפש עבורו אורחים, אולם על אף חפושיו לא מצא בני אדם שההינו לצאת בחם הכבד. לפיכך אמר אברהם: "אין אמונה בעבדים, אני אשב! וישב בעצמו בפתח האהל.

הטענה כלפי אליעזר לכאורה תמוהה: הלא אליעזר לא היה סתם עבד, אלא שלט ביצרו כמו אברהם אבינו, ומדוע אומר אברהם אבינו: "אין אמונה בעבדים" כאשר הוא רואה שאיננו מצליח למצוא אורחים?

רבי ראובן קרלנשטיין ישב קושיה זו באמצעות המעשה הבא:

מספרים שבערב יום הכפורים קרא הרב מבריסק לרב טננבאום ז"ל, מזכיר 'ועד הישיבות', ואמר לו שיש אברך שעקב הזנחה לא הגיש דחית גיוס, ולכן נחשב כעריק והושם בכלא, ויש לטפל בשחרורו.

ענה הרב טננבאום: "אין בעיה! מיד בצאת יום הכפורים אטפל בענין".

נענע הרב מבריסק בראשו ואמר לו: "לא מחר! היום עליך לשחרר אותו".

"אינני יכול לעשות כעת מאומה", הצטדק הרב טננבאום, "משרדי הצבא סגורים כעת ואיני יכול לדבר עם איש!"

אולם הרב מבריסק כמו התעלם מדבריו ואמר: "תגיד 'אינני רוצה' ולא 'אינני יכול'!"

הרב טננבאום יצא מבית הרב, והתלבט מה בידו, אכן, לעשות? מחוסר בררה החליט ללכת למחנה שנלר. בהגיעו לשם בקש לדבר עם הקצין הבכיר ביותר. כעבור דקות אחדות יצא אליו קצין והתענין ברצונו.

פתח הרב טננבאום ואמר: "ראה נא, היום ערב יום כפור וכל יהודי זקוק לברכה ביום זה. אולי הנך מענין לזכות בברכה מרב גדול?".

למשמע הדברים התעוררה נקדה יהודית רדומה בלב הקצין, והוא הנהן בראשו.

"אם כן", המשיך הרב, "כל שעליך לעשות הוא לשחרר חייל, ומיד תזכה בברכה".

"אין בעיה", הגיב הקצין, "מיד במוצאי יום כפור אטפל בענין".

"לא מחר! היום", אמר הרב טננבאום בנחרצות.

אולם הקצין התעקש: "היום לא אוכל לשחרר אותו. הבקשה בלתי אפשרית בעליל".

אולם הרב טננבאום שלף את המשפט שנאמר לו לפני זמן קצר: "אל תגיד 'לא יכול', תגיד שאינך רוצה...!"

התרגז הקצין: "אם אני אומר שאינני יכול, פרושו של דבר שבאמת אני לא יכול! הכל סגור עכשו!".

פרשת וירא

הרב המתין לסיום המשפט ורק אמר: "דע לך, כל מה שאמרתי לך - אמר הרב הגדול!"

הקצין נאנח, לאחר מכן נשך את שפתיו. "טוב", אמר לבסוף, "ננסה..."

בסופו של דבר, זמן קצר לפני תחילת היום הקדוש, שוחרר העציר, וכאשר הגיע הרב טננבאום ובשר זאת לרב מבריסק, הוא לא שכח להדגיש כי השחרור המיוחד עלה בברכה...

הנה כי כן, התרוץ של "אינני יכול" הנו כסוי ומעטה ל"אינני רוצה", כי מי שרוצה באמת - הקב"ה מזמן לו את רצונו ומצליח בידו.

וזו היתה הטענה של אברהם אבינו כלפי אליעזר - אם אינך יכול למצוא אורחים, זה הסימן לכך שאינך רוצה באמת למצוא אותם!

ואכן, אברהם אבינו אשר רצה מאד אורחים, התאמץ וישב בפתח האהל. ואכן המלאכים בדמות האורחים הגיעו. ללמדנו, שמה שרוצים באמת - מתגשם!

מקור: הרב שלמה לוינשטיין שליט"א